

110327 Jungfru Marie Bebådelsedag Lars B Stenström

I Lukasevangeliets början
där vi befinner oss idag (Luk 1:26-38)
handlar det om två släktingar
Johannes och Jesus
Ängeln Gabriel besöker först Sakarias
Johannes far och därefter får Maria besök
Lägger vi dessa berättelser sida vid sida
kan vi märka hur lika de är

Varför är dessa änglavisiter
till sammanblandning lika?
Varför är det som om de följer ett
färdigt program, ett schema?
Kanske för att vi ska förstå hur
nära människorna i denna
den nya tidens början står varandra

Denna sammanflätning av flera personers liv
kan leda tankarna till hur andligt och världsligt
finns som olika trådar i våra liv
sammantvinnade, sammanflätade
beroende av varandra
Mötet mellan den osynliga världen
och vår krassa verklighet
löper också genom berättelserna
Att få barn är inte bara något fysiskt
undret finns där
mysteriet, det andliga
det som så många föräldrar hisnat inför
och fått kämpa för att sätta
passande ord på

En ängel träder in i världen
går på besök och skrämmer slag
på en gammal farbror och en ung kvinna
Ska kontakten med den osynliga världen
verkligen vara så där skräckingivande?

Sakarias blev förskräckt, står det
och fruktan föll över honom

Maria då? Hon blev förskräckt över hans ord
och undrade vad denna hälsning skulle betyda
Ängeln säger: *Var inte rädd Sakarias, din bön har blivit hörd*
Din hustru Elisabet skall föda en son åt dig
Och Maria får höra: *Var inte rädd Maria,*
du har funnit nåd hos Gud.
Du skall bli havande och föda en son

... du skall ge honom namnet Johannes
... du skall ge honom namnet Jesus

Dessa oväntade besök när
himmelens budbärare kommer på visit
resulterar i två fantastiska sånger, hymner
Marias lovsång, Magnificat (Upphöjer)
som ingår i vespern
och Sakarias lovsång Nunc dimittis
(Nu låter du din tjänare...)
som återfinns i tidebönen om kvällen
i completoriet

Den ene kallas Att bli vägröjare
och ska övertyga, predika,
kalla folket tillbaka till Herren
den Högstes profet

Den andre, Jesus, skall bli den Högstes son
och få fader Davids tron

Hos Lukas är släktingarna liv
speglingar av varandra
de hänger samman oupplösligt
Så hör också Elisabet och Maria samman

Marias lovsång bygger på
en gammaltestamentlig förlaga
Samuels mor Hanna sjunger
sin lovsång i 1 Samuelsboken 2:1-10
Där står att: *Herren gör fattig och han gör rik,*
han förnedrar och han upphöjer.
Den hjälplöse reser han ur gruset,
den fattige lyfter han ur dyn.
Han ger dem rum bland furstar
och låter dem trona på hedersplatsen.
Ty jordens fästen tillhör Herren,
på dem har han lagt jordens rund.

Och Maria sjunger:

*Han gör mäktiga verk med sin arm,
han skingrar dem som har övermodiga planer.
Han störtar härskare från deras troner,
och han upphöjer de ringa.
Hungriga mättar han med sina gåvor,
och rika skickar han tomhänta bort.*

Dessa lovsångens rottrådar
ner i Gamla testamentet
kan te sig egendomliga för oss idag
Då var de en bekräftelse på att det som hände
var från Gud och stod i samklang
med Guds handlande i det förflutna.
Gud är densamme
pålitlig, mäktig, och han kallar
personer, enskilda människor
att vara hans redskap

En relation upprättas dem emellan
och vi kan se det som en möjlighet
inte bara för personerna som står
nedtecknade i Bibeln – utan som en
möjlighet, ett erbjudande till oss alla

Samtidigt som Gud verkar i det stora
i de övergripande historiska händelserna
Marias lovsång är kraftfull och
handlar om en social och politisk omvälvning
Ni kan tänka vad orden
kunde betyda för Israels folk
och alla andra som förslavats
som tvingats leva under främmande makt

Vår kristna bekännelse förbigår
inte Maria med tystnad
hennes roll lyfts fram
Maria är Theotokos Gudaföderskan
Konciliet i Efesus 431 bekräftade det

Mot den bakgrunden kan man grubbla över
varför protestantisk kristendom
och alldeles uppenbart vi lutheraner
tid efter annan har haft så svårt
att ge Maria tillbörlig plats och utrymme.

Lyssnar vi till Marias ord, bibelns ord,
kan vi ju inte bara dra ett streck över Maria.

Hon sjunger:

*Min själ prisar Herrens storhet,
min ande jublar över Gud, min frälsare:
han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna.
Från denna stund skall alla släkten prisa mig salig...*

Skall Maria prisas salig, som Skriften säger
varför har då så många
i så långa tider så svårt för henne?
För att hon är kvinna?
För att hon skulle kunna verka undergiven
när hon böjer sig för Guds vilja?
För att hon har en sådan framskjuten plats
i ortodox och katolsk fromhet och tradition?
För att många tvivlat på jungfrufödseln?

När trosbekännelsen tar upp bebådelsen
bekänner hela kyrkan att Jesus blir till
genom den helige Ande
och av Jungfru Maria
Innebörden är ett understrykande
en stark betoning, en bekännelse av
Jesus Kristus som både Gud och människa
(s 66 i Bekänna en och samma tro)

Gud har verkligen vänt sin blick
till sin ringa tjänarinna
På ett unikt sätt i Marias fall
men också som en påminnelse till oss alla
att Gud vänder sin blick till oss

Vi finns i Guds öga
vilar i hans hand
omsluts av hans kärlek
lyfts av hans omsorg